

PROIECT DIDACTIC

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Colegiul Național *Petru Rareș*, Suceava

CLASA: a XII-a

OBIECTUL: Limba și literatura română

PROFESOR: Cazacu Anca

SUBIECTUL LECȚIEI: Marin Sorescu – *Iona*

TIPUL LECȚIEI : Însușire de noi cunoștințe

COMPETENȚE SPECIFICE:

- 1.2. Receptarea adecvată a sensului/sensurilor unui mesaj transmis prin diferite tipuri de texte orale sau scrise;
- 1.3. Folosirea adecvată a strategiilor și a regulilor de exprimare orală în monolog și în dialog;
- 1.5. Utilizarea, în exprimarea proprie, a normelor ortografice, ortoepice, de punctuație, morfosintactice și folosirea adecvată a unităților lexico-semantice, compatibile cu situația de comunicare;
- 3.2. Compararea unor argumente diferite pentru formularea judecăților proprii.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

- O1: Să compare trăsăturile teatrului modern cu cele ale teatrului clasic;
- O2: Să prezinte geneza parabolei Iona;
- O3: Să identifice temele esențiale ale operei;
- O4: Să prezinte structura semnificațiile parabolei;

STRATEGIA DIDACTICĂ

Metode și procedee:

- ☐ Expunerea;
- ☐ Conversația euristică;
- ☐ Exercițiul;
- ☐ Explicația

- ☐ Problematizarea;

Mijloace didactice: fișe de lucru, portofoliul, videoproiectorul; laptopul

Resurse:

- ☐ Spațiul de lucru: sala de clasă
- ☐ Timp de lucru: 50 de minute
- ☐ Capacitățile de receptare ale elevilor

Modalități de evaluare:

- ☐ Evaluare formativă
- ☐ Evaluare scrisă

Forme de organizare a activității:

- ☐ Activitate frontală;
- ☐ Activitate individuală/ de grup/în perechi.

Bibliografie de specialitate:

Limba și literatura română, Manual pentru clasa a XII -a, coordonator Adrian Costache, Editura All, 2000

Eugen Simion, *Scriitori romani de azi*, I, Editura Litera, Bucuresti, 1998

Bibliografie metodică:

Secrieru, Mihaela, *Didactica limbii române*, Iași, Editura Ovi-art, 2004

Parfene, C., *Metodica predării limbii și literaturii române*, Iași, Editura Polirom, 1999.

SCENARIU DIDACTIC

Etapele lecției	Ob.	Activitatea de învățare	Timp	Forme de organizare	Metode	Mijloace	Evaluare
1.Moment organizatoric		Este organizat contextul educativ (se asigură liniștea în clasă, se pregătesc materialele necesare desfășurării activității).	1'	Frontal			
2. Verificarea cunoștințelor anterioare și a temei		Se cere elevilor să încadreze opera Iona în dramaturgia lui Marin Sorescu: <i>Iona</i> – face parte din trilogia <i>Setea muntelui de sare</i> , alături de <i>Paracliserul</i> și <i>Matca</i> , tema dominantă fiind setea de absolut a omului superior. Subintitulată <i>tragedie în patru tablouri</i> , piesa iese din clasificările clasice, fiind o parabolă dramatică, alcătuită sub forma unui monolog care cultivă alegoria și metafora.	4'	Frontal, Individual	Conversația Explicația	Caietele elevilor	Obs. sist.
3. Captarea atenției		Se va realiza o analiza comparativa a teatrului clasic cu cel modern (<i>Iona</i>); elevii vor prezenta trăsăturile celor două tipuri de teatru (Anexa 1).	4'	Frontal, Individual	Conversația Explicația Observarea	Fișa nr.1	Obs. sist.
4. Enunțarea temei și a obiectivelor		Se enunță tema lecției: Marin Sorescu– <i>Iona</i> – <i>tragedie în patru tablouri</i> și obiectivele urmărite.	1'	Frontal	Conversația	Tabla Caietele elevilor	

5. Prezentarea sarcinilor de învățare și dirijarea învățării		Se prezintă sursele de inspirație ale operei: elevii fac referire la Mitul Biblic al pescarului Iona din Vechiul Testament. Se analizează comparativ cele doua ipostaze în care profetul Iona și Iona lui Sorescu sunt puși, realizandu-se o diagrama Wenn cu asemănări și deosebiri (Anexa 1) din care rezultă că mitul e doar un pretext al operei lui Sorescu, acesta redimensionându-l.	25'	Individual	Metoda ciorchinelui	Fișe de lucru	Obs. sist.
				Frontal	Exercițiul	Tabla	Evaluare frontală
				Individual	Explicația didactică		
	01 02 03 04	Se propune elevilor analizarea semnificației titlului: dat de personajul eponim al operei, Iona, trimite la Mitul Biblic. În ebraică „, iona” înseamna porumbel, pasăre ce asimilează simbolul libertății, idee grefată în discursul dramatic. Se proiectează secvențe din piesa de teatru <i>Iona</i> . (Anexa 3) Pornind de la afirmația lui Marin Sorescu <i>Știu numai că am vrut să scriu ceva despre un om singur, nemaipomenit de singur</i> , elevii, pe baza citatelor din operă, identifică		Lucrul pe grupe	Învățarea prin descoperire Problematizarea Observarea Exercițiul Explicația didactică		Obs. sist.
				Frontal			
				În perechi			
				Frontal			

		urmatoarea tematică: căutarea identității de sine, scindarea eului, dedublarea (Iona – pescarul ghinionist; visătorul; victima; căutătorul, ascetul, luptătorul; iluminatul), solitudinea individului, moartea, nașterea, destinul, criza comunicării, eliberarea. Spațiul diegetic este reprezentat de plajă și de burta chitului, metafore care definesc un spațiu închis, autolimitat, spațiu –labirint, tabloul I si IV prezinta exteriorul, pe când celelalte 2 interiorul, timpul diegetic atemporal (se poate petrece oricând), totul se raportează la propriul eu: <i>Începe să fie târziu în mine.</i> Se analizează semnificațiile fiecărui tablou.					
6. Obținerea performanței și asigurarea feedbackului		Profesorul face aprecieri după fiecare sarcină de lucru, sugerează soluții/ reformulează răspunsuri care nu sunt corect construite sau nu sunt concludente.	2'	Frontal	Conversația Explicația		Evaluare frontală

7. Evaluarea procesului educativ		Elevii vor fi împărțiți pe patru grupe și vor avea de analizat și comentat citate din fiecare tablou în parte.	10'	În perechi Frontal	Joc de rol	Tabla	Evaluare scrisă
8. Asigurarea retenției și a transferului		Profesorul notează elevii care au contribuit la desfășurarea orei; Se comunică tema: <i>Rescrieți finalul piesei Iona de Marin Sorescu</i>	3'	Frontal	Conversația Explicația	Caietele elevilor	

FIȘĂ DE LUCRU(Anexa 1)

1.Completați prin comparație trăsături ale teatrului clasic:

Teatrul clasic	Teatrul modern – <i>Iona</i> de M. Sorescu
Dialogul	
Structura textului : scene, tablouri, acte, parti.	
Spatiul si timpul – mentionate in didascalii si vizeaza plasarea actiunii la modul real.Cadrul este locul actiunii.	
Conflict puternic exterior sau psihologic.	
Textul e structurat pe momentele subiectului.	
Mai multe personaje	

2.Completați elemente ale mitului biblic, sursa de inspirație alui Marin Sorescu:

Iona – Marin Sorescu	Elemente comune	Mitul Biblic
nu este profet		
închis fără motivație		
se află de la început în „gura peștelui”		
stă aici o viață „ la gura grotei răsare barba lui Iona”		
cauta o cale de scăpare		
monstrul care îl înghite este el însuși înghițit		
o redimensionare a mitului		

FIȘĂ DE LUCRU(Anexa 2)

Grupa I

1. Prezentați primul tablou al piesei.
2. Explicați semnificația indicilor de spațiu:
 - Se citesc didascaliile primului tablou.
 - Relația spațiu – ideal - ocupație
3. Comentați : *Iona stă în gura peștelui, nepăsător...*

Grupa II

1. Prezentați al doilea tablou al piesei.
2. Ce semnificație are următoarea replică:
 - *Începe să fie târziu în mine .Uite, s-a făcut întuneric în mâna dreaptă și în salcâmul din fața casei [...] și am lăsat vorbă în amintirea mea, măcar la soroace mai mari, universul întreg să fie dat lumii de pomană.*
3. Care este sensul unei bănci de lemn în mijlocul mării? De ce își dorește oare Iona să facă o astfel de construcție?

Grupa III

1. Prezentați al treilea tablou al piesei.
2. Interpretați introducerea în scenă a celor doi pescari care nu vorbesc, nu-i răspund lui Iona și rămân în scenă *cu bârnela pe umeri*.
3. Ce semnificație are replica: *Dacă nu exista ferestre, ele trebuie inventate?*

Grupa IV

1. Prezentați ultimul tablou al piesei.
2. Explicați semnificația detaliului despre barba lui Iona, care *fâlfâie afară*, în timp ce el se află în peșteră.
3. Comentați gestul lui Iona din final: „- (Scoate cuțitul.) *Gata, Iona? (Își spintecă burta.) Răzbim noi cumva la lumină.*”

Anexa 3:

<https://www.youtube.com/watch?v=8iA8zQG6U8c>

